

Startbijeenkomst digitalisering en gegevensuitwisseling 2026

| Startbijeenkomst digitalisering en gegevensuitwisseling 2026

Agenda

1. Opening
2. Landelijke kaders voor gegevensuitwisseling
3. De basis voor gegevensuitwisseling
4. Informatiebeveiliging
5. Routekaart digitalisering voor de sector MSZ
6. Afsluiting

02

Landelijke kaders voor gegevensuitwisseling

Historie VWS & Gegevensuitwisseling

Wet- en regelgeving

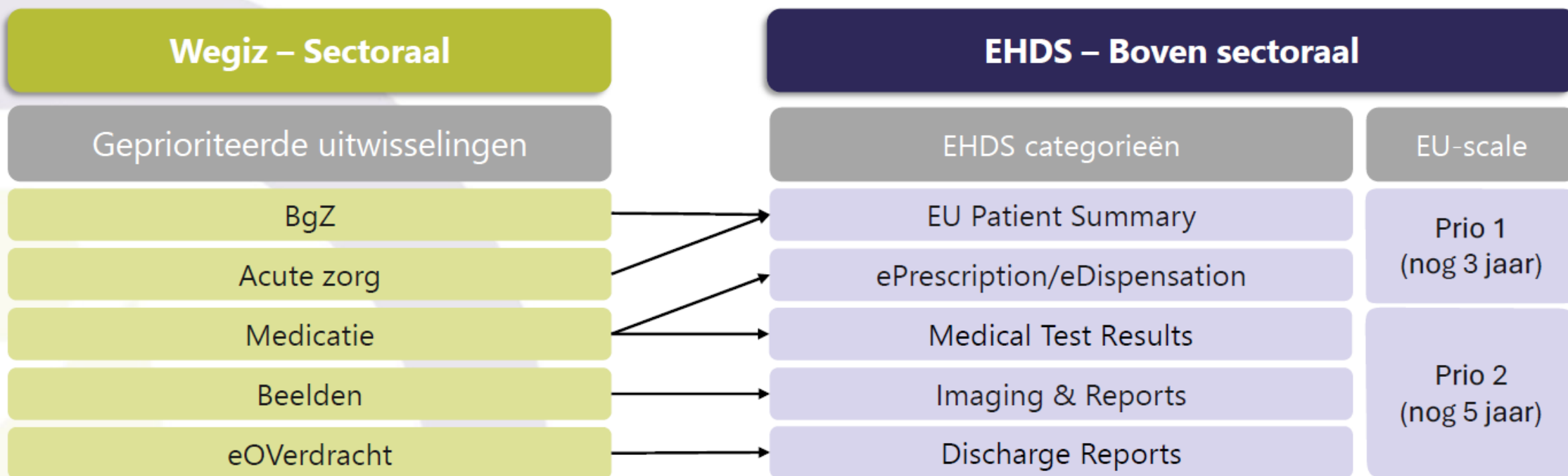
❖ Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (WEGIZ)

- In werking sinds 1 juli 2023
- De Wegiz is een kaderwet
- Verplichting via aangewezen gegevensuitwisselingen

❖ European (EHDS)

- Recht van de patiënt op digitale inzage en gebruik
- EU-brede uitwisseling van kerngezondheidsgegevens
- Verplichte interoperabiliteit van EPD-systemen
- Secundair gebruik van gezondheidsgegevens

Vijf geprioriteerde gegevensuitwisselingen Wegiz vs EHDS

Bron: Vereniging van organisaties voor ICT in de Zorg (2026)

Beleidskaders & uitvoeringsafspraken

❖ IZA – Integraal Zorgakkoord (2022)

- 95 afspraken over digitalisering en gegevensuitwisseling

❖ Nationale Visie & Strategie gezondheidsinformatiestelsel (2023)

- In drie plateaus groeien naar databeschikbaarheid

❖ Uitvoeringsakkoord Digitalisering & Gegevensuitwisseling (2024)

- Focus op ‘basis op orde’

❖ AZWA – Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (2025)

- Huidige IZA afspraken versnellen en inzet op AI

03 De basis voor gegevensuitwisseling

Wat is er nodig voor digitale gegevensuitwisseling?

- Eenheid van taal/eenduidige registratie conform zib's;
- Landelijk dekkend netwerk van infrastructuren;
- Landelijke implementatie van generieke functies.

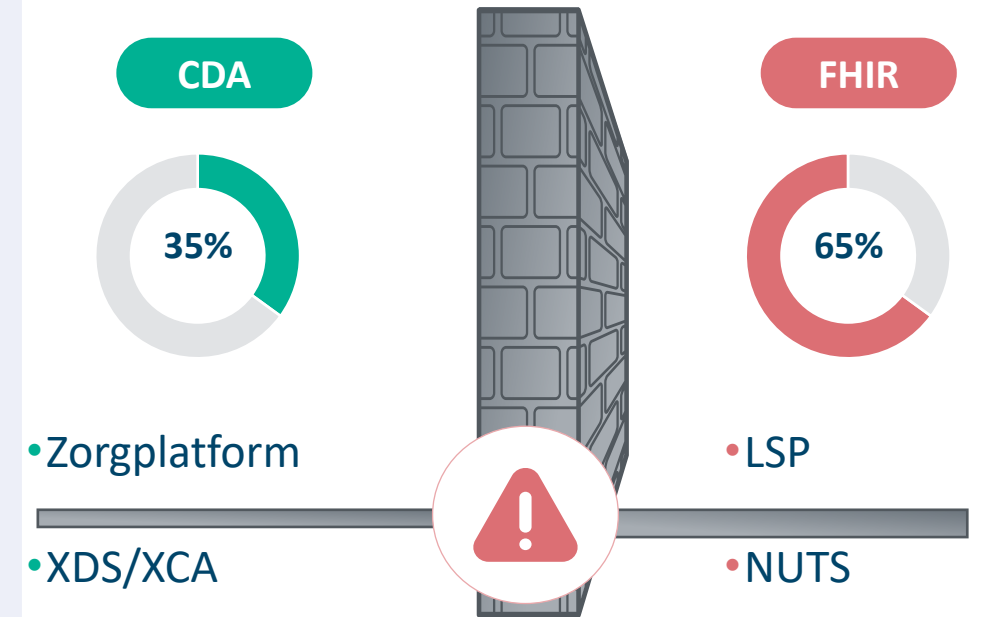
Infrastructuur

Wat is een infrastructuur?

- De “digitale snelweg” waarlangs systemen met elkaar praten

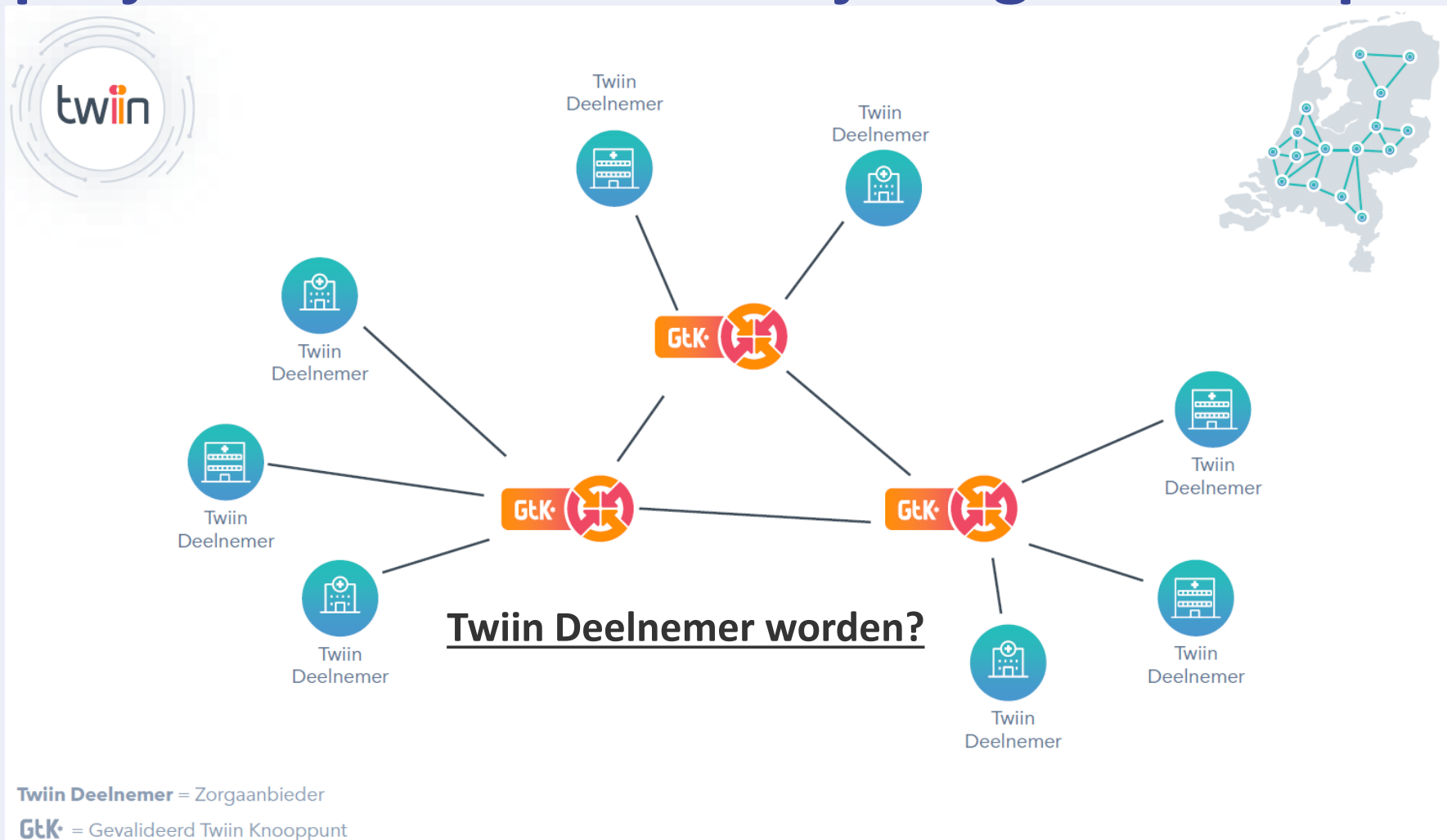
Uitdagingen in de huidige infrastructuur?

- Zorgverleners gebruiken meerdere systemen om dossiers te vinden of te versturen
- ICT-leveranciers moeten dezelfde verbinding meerdere keren bouwen

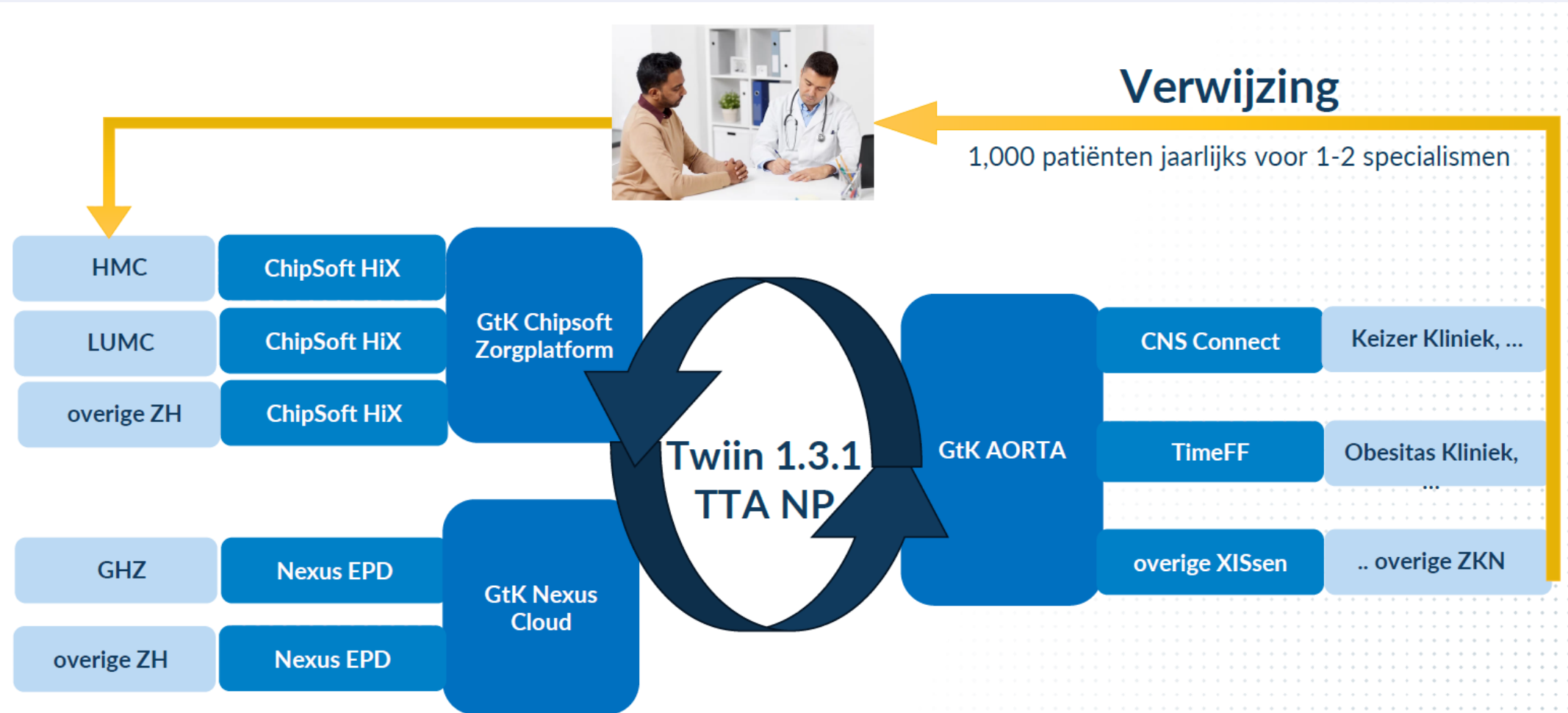

**Vier verschillende
infrastructuren**

Twiiin project 'Realisatie landelijke BgZ-MSZ implementatie'

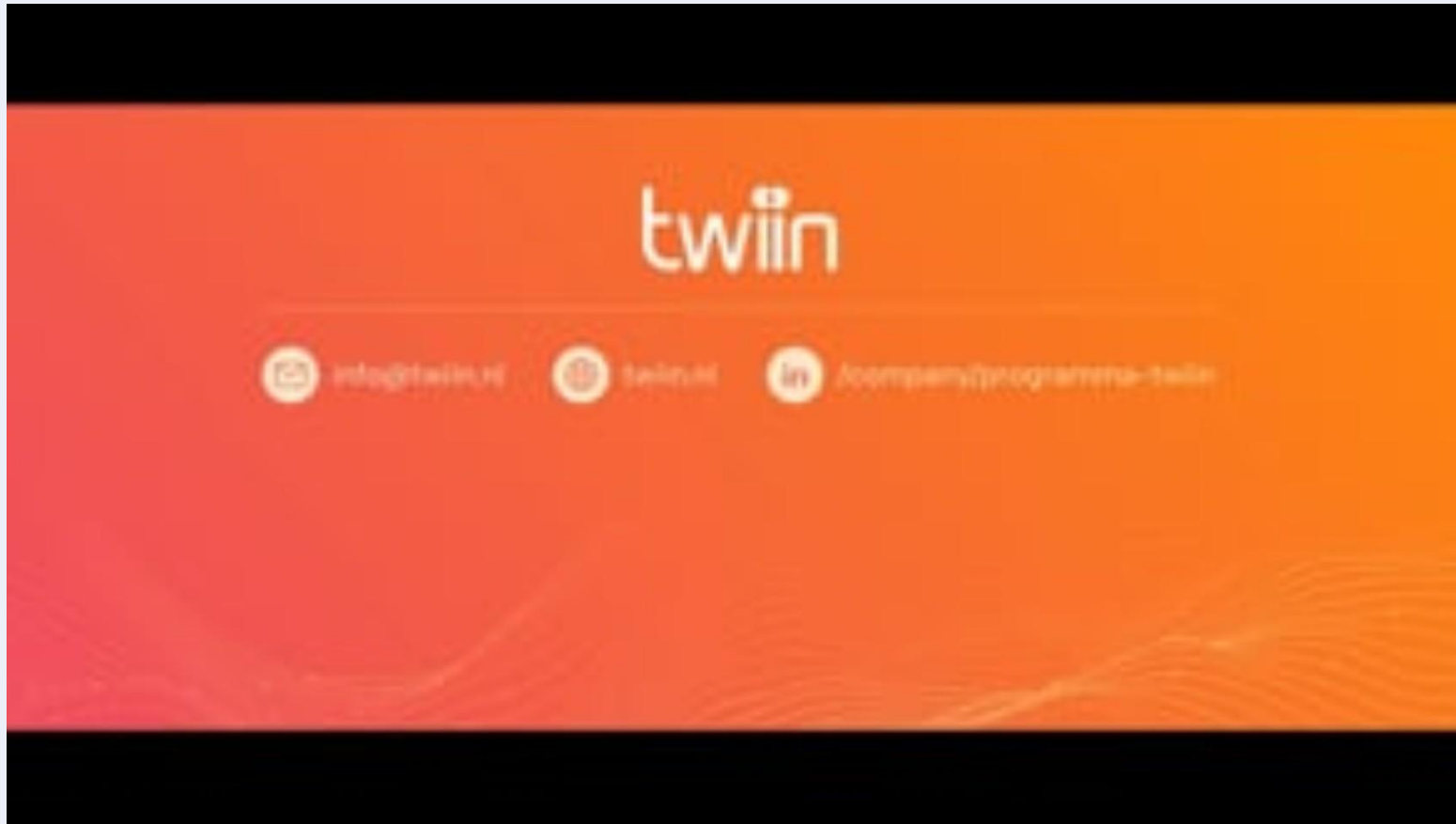

Deelnemers pilot Twiin project

Realisatie pilot twiin project

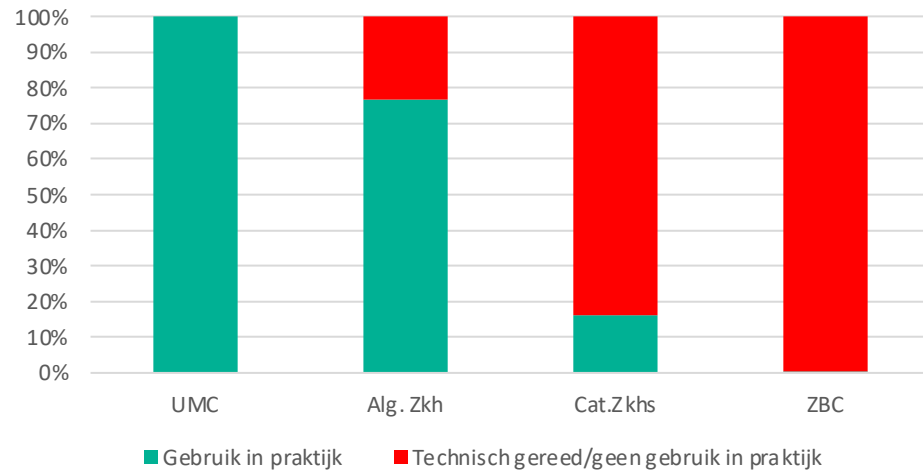
Klik [hier](#) voor de link naar de video!

Wenkend perspectief MSZ uitwisselingen (verwijzen)

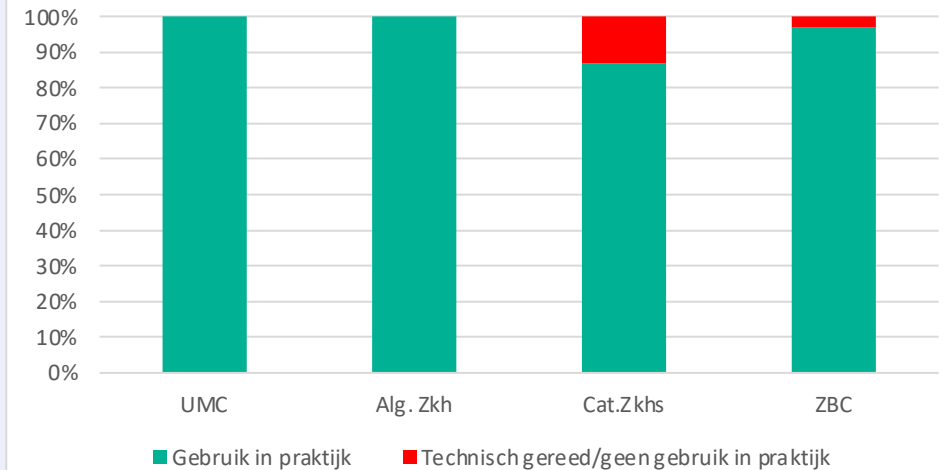
Situatie eind 2024

Inschatting resultaat M3 VIPP 5

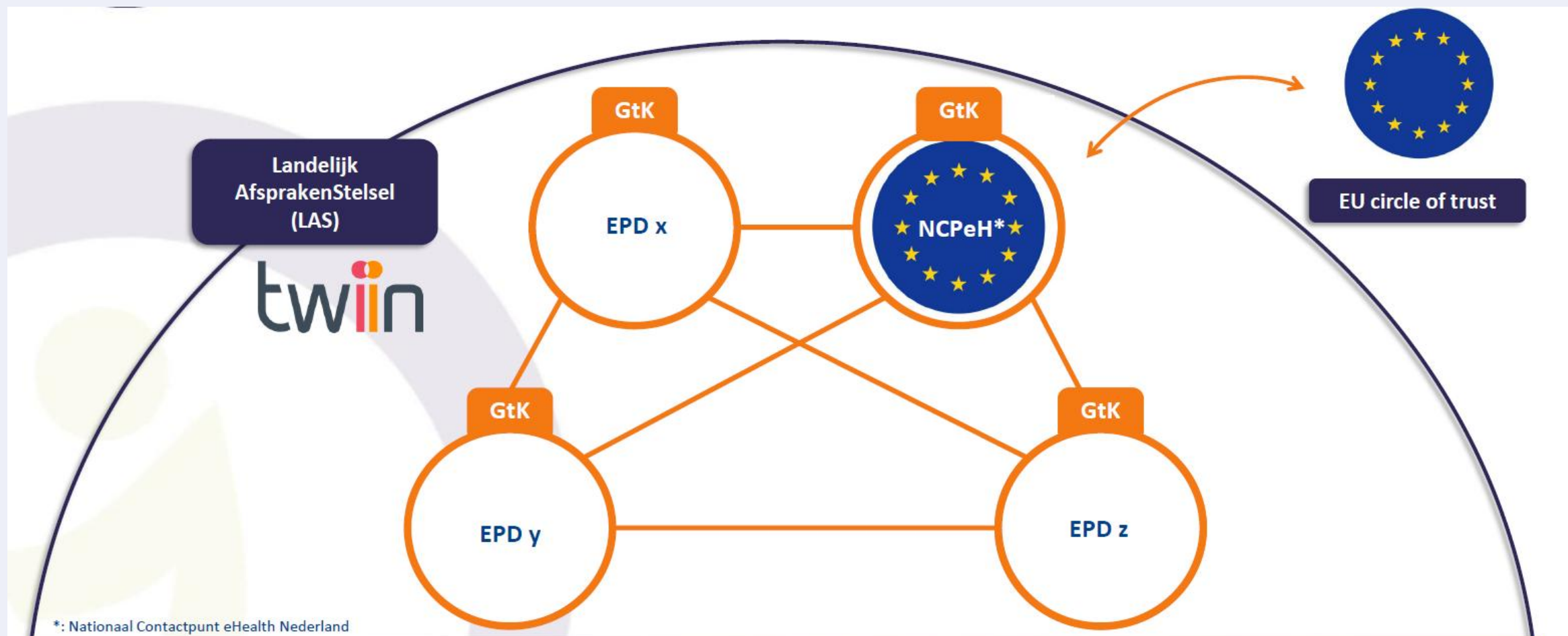

Na implementatie TA binnen MSZ

Wenkend perspectief implementatie TA NP

Europees perspectief

Bron: Vereniging van organisaties voor ICT in de Zorg (2026)

Generieke functies

In samenspraak met zorgpartijen zijn zes generieke functies aangewezen die als eerste nodig zijn voor uitwisseling onder de Wegiz:

Stand van zaken per generieke functie

- Identificatie & Authenticatie
 - Herkent en verifieert zorgverleners, waarmee onbevoegde toegang wordt voorkomen
 - Inloggen via Dezi wordt na de inwerkingtreding van de Wet DIAZ verplicht (verwachting Q2 2026)
 - Impact: nieuwe inlogmiddelen, processen voor inloggen en beheer aanpassen
 - Voorbereiding: huidige inlogprocessen in kaart en toekomstige methode kiezen
- Autorisatie
 - Bepaalt wie welke gegevens mag inzien/bewerken
 - In 2026 start invulling per uitwisseling ook voor niet BIG-medewerkers
 - Impact: systemen aanpassen, rollenstructuur inrichten en beheer van rechten
 - Voorbereiding: huidige manier van toekennen in kaart brengen

Stand van zaken per generieke functie (2)

- Toestemming
 - Legt vast of de patiënt akkoord is met inzage en gegevensdeling
 - 2025: huisartsen, apotheken, labs en eerste ziekenhuizen op Mitz, 2026: bredere implementatie
 - Impact: koppeling met Mitz; training professionals; patiënten informeren; processen aanpassen
 - Voorbereiding: aanmelden bij VZVZ voor Mitz
- Lokalisatie
 - Maakt zichtbaar waar patiëntgegevens zich bevinden
 - Realisatie van Pseudonimiseringsdienst (PRS) en Nationale Verwijs Index (NVI)
 - Starten Proof of Concept (POC) in 2026

Stand van zaken per generieke functie (3)

- Adressering
 - Zorgt dat gegevens veilig op de juiste plek terechtkomen
 - Standaardiseren en koppelen van aangesloten adresboeken
 - Impact: koppelen aan adresboeken; gegevens actueel houden; juiste adressen gebruiken in processen
 - Voorbereiding: adresboek kiezen (bijv. Zorg-AB); bepalen hoe organisatie vindbaar moet zijn

Eenheid van Taal

SNOMED CT

- In IZA is Eenheid van Taal als randvoorwaarde voor gegevensuitwisseling opgenomen
- Uitvoeringsakkoord: SNOMED CT met prioriteit geïmplementeerd, zodat sectoren dezelfde taal spreken

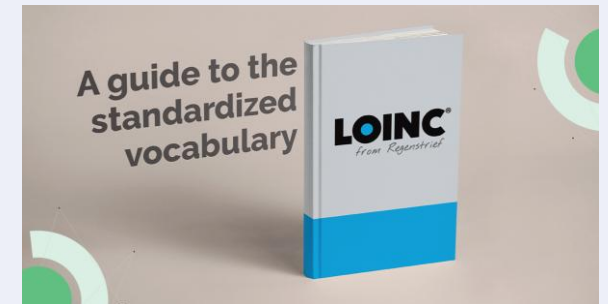
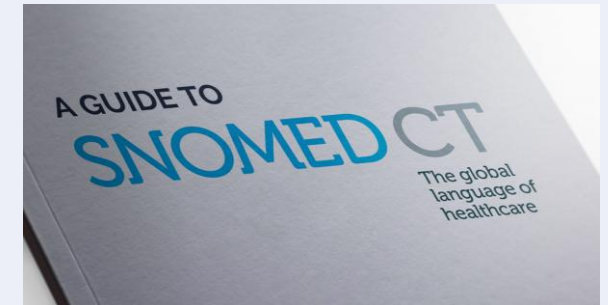
Wat gaat dit opleveren?

- Bevordert eenmalige registratie en meervoudig gebruik:
 - Minder kans op fouten
 - betere gegevensuitwisseling
 - administratieve lastenverlichting (ook te gebruiken voor declaraties en kwaliteitsregistraties)

Eenheid van Taal

SNOMED CT (vervolg)

- Kerngegevens
 - Patiëntgegevens
 - Beelden
 - Medicatie
 - Behandelaanwijzingen
 - Problemen/Diagnoses
 - Medicatie contra-indicaties
 - Labuitslagen
 - Allergie-intoleranties
 - Verrichtingen
- LOINC (labwaarden)
- IDMP (ID of Medical Products)

Eenheid van Taal

SNOMED CT (vervolg)

Wat heeft ZKN al gedaan?

- 0-meting eind 2024
 - 25% maakt gebruik van SNOMED
 - 70% zou dit technisch kunnen
- Samen met andere partijen van MSZ sector een transformatieplan ingediend
 - Hierin is een apart werkpakket voor de zelfstandige klinieken opgenomen

Actie 2026

- Implementatie DT bij klinieken
 - Focus op implementatie van de diagnosethesaurus bij klinieken die registratiesystemen gebruiken die dat technisch aankunnen.

04 Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging en privacy

NEN 7510

- Als kliniek moet je aantoonbaar voldoen aan NEN7510/12/13. Deze norm is al wettelijk verplicht.
- Per 1 januari 2025 meer aandacht voor informatiebeveiliging tijdens ZKN audit

Actiepunten klinieken:

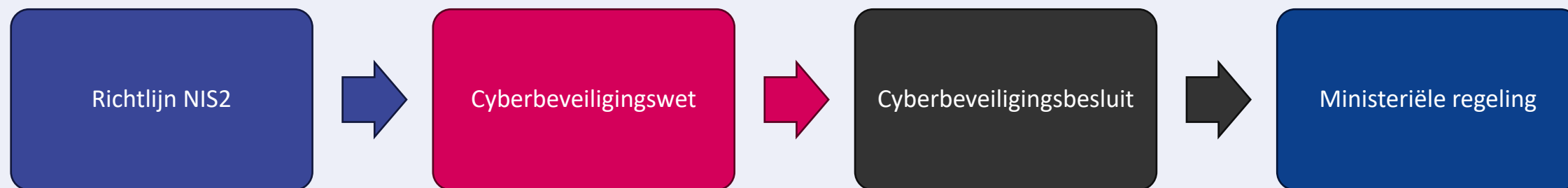
- Zorg dat je weet wat NEN 7510/12/13 inhoudt. ZKN organiseert in februari een bijeenkomst over Informatiebeveiliging.
- Maak procedures voor je kliniek, biedt scholing aan voor je werknemers en doe een onafhankelijke audit om te checken of je voldoet aan de vereiste NEN normen.
- Zorg dat je leveranciers gecertificeerd zijn voor NEN7510/12/13.

LET OP; nieuwe versie NEN 7510;2024

20-02-2027 is einddatum overgangperiode

Informatiebeveiliging en privacy

NIS-2/Cyberbeveiligingswet

- Richtlijn NIS2 → Europese richtlijn, geldig vanaf 17 oktober 2024
- De Cyberbeveiligingswet (o.l.v. Justitie en Veiligheid) → naar verwachting Q2 2026
- Algemene maatregel van bestuur (Cyberbeveiligingsbesluit) (o.l.v. JenV) → uitvoeringsbesluit
- Ministeriële regeling sectorspecifiek voor de zorg → sectorspecifieke eisen

Informatiebeveiliging en privacy

NIS-2/Cyberbeveiligingswet (vervolg)

Belangrijke entiteiten	Essentiële entiteiten
• Organisaties met minimaal 50 fte, of • Organisaties met zowel een jaaromzet van meer dan 10 miljoen euro als een balanstotaal van meer dan 10 miljoen euro.	• Organisaties met meer dan 250 fte, of; • Organisaties met zowel een jaaromzet van meer dan 50 miljoen euro als een balanstotaal van meer dan 43 miljoen euro.

Beslisboom Cyberbeveiligingswet

Informatiebeveiliging en privacy

NIS-2/Cyberbeveiligingswet (vervolg)

- Registratieplicht: mijn.ncsc.nl
 - Na aanmelding aanvullende informatie aanleveren aan Z-CERT
 - Nu al mogelijk
 - Incidentondersteuning door Z-CERT
 - Toegang tot niet-publieke dreigingsinformatie
 - Vroege waarschuwingen en coördinatie
 - Let op, hiervoor is eHerkenning nodig
- Zorgplicht: passende, evenredige technische, organisatorische en operationele maatregelen treffen
 - Extra aandacht voor andere systemen zoals HR-systeem
 - Ketenverantwoordelijkheid → risico's leveranciers meenemen in risicoanalyse

Informatiebeveiliging en privacy

NIS-2/Cyberbeveiligingswet (vervolg)

- Meldplicht: significante cyberincidenten melden binnen 24 uur
 - Drempelwaarden worden in de ministeriele regeling uitgewerkt
 - Ook informatieplicht richting betrokkenen
 - Na registratie nu al melding mogelijk
- Bestuurlijke verantwoordelijkheid & opleiding
 - Niet alleen techniek, maar ook risicobeheer, leiderschap en governance
 - Aantonbare kennis van cyberrisico's, impact van cyberincidenten en de effectiviteit van maatregelen → opleiding
 - Bestuurders kunnen persoonlijk aansprakelijk zijn bij nalatigheid
 - Zie ook onlangs gepubliceerde brief minister van VWS

Informatiebeveiliging en privacy

NIS-2/Cyberbeveiligingswet (vervolg)

Wat kun je nu al doen?

- Maak een risicoanalyse van digitale dreigingen die de dienstverlening van uw organisatie kunnen verstoren. Aan de slag met risicomanagement.
- Neem waar mogelijk maatregelen die uw organisatie (beter) beschermen tegen deze risico's.
- Zorg voor procedures die uw organisatie in staat stellen om incidenten die bedrijfsprocessen (kunnen) verstoren te detecteren, monitoren, op te lossen en te melden
- Maak personeel bewust van de mogelijke risico's en benodigde maatregelen.
- Zorg dat uw organisatie voldoet aan bestaande normenkaders, zoals de geldende NEN7510 voor de zorgaanbieders. Link naar NEN 7510 community (eerst gratis account aanmaken).

Informatiebeveiliging en privacy

CER/Wet weerbaarheid kritieke entiteiten

- Fysieke weerbaarheid tegen risico's door natuur of mens veroorzaakt
- Entiteiten na sectorale risicoanalyse aangewezen door de Minister van VWS
 - Niet eerder dan Q2 2026
 - Zorgaanbieders waarbij uitval grote impact heeft op zorg in Nederland
- Na aanwijzing heeft kritieke entiteit 10 maanden om risicobeoordeling uit te voeren en te voldoen aan eisen:
 - Zorgplicht
 - Meldplicht
 - Organisatie en governance op orde (bedrijfscontinuïteitsmanagement) --> afspraken met regionale partners

05

Routekaart digitalisering voor de sector MSZ

Routekaart digitalisering voor de sector MSZ

IZA digitaliseringsroutekaart - sector Medisch Specialistische Zorg (MSZ)													
IZA						IMPACT voor MSZ			Orde	WANNEER relevant			
Onderdeel	Doelstelling D&G	Hoofd-afsprak	MSZ Thema	Categorie		Item	Fin.	Org.	Impl.		2025	2026	2027
D&G	Elektronische gegevens-uitwisseling	1ab	Gegevens-uitwisseling	Landelijk dekkend netwerk	1	Infrastructuur	!	!	!	!	!	!	!
					2	API-strategie	?	?	?		!	!	!
					3	Opt-out (Acute zorg)	?	?	?		!	!	!
				Generieke functies	4	Toestemming - Mitz	!	!	!	!	!	!	
					5	Landelijke autorisatieafspraken	!	!	!		!	!	!
					6	Adressering - ZORG-AB	!	!	!	!	!	!	
					7	Identificatie & Authenticatie	!	!	!		!	!	!
					8	Lokalisatie	!	!	!		!	!	!
				Eenheid van taal en techniek	9	SNOMED CT	!	!	!	!	!	!	
					10	Zib-transitie	!	!	!		!	!	!
					11	FHIR	!	!	!		!	!	!
				EHDS	12	EU PS / Kerngegevens	?	?	?		!	!	!
					13	BgZ-MSZ	!	!	!	!	!	!	
				Wegiz	14	eOverdracht	!	!	!	!	!	!	
					15	Medicatieoverdracht	!	!	!		!	!	!
					16	Beeldbeschikbaarheid	!	!	!	!	!	!	
					17	Gegevensuitwisseling Acute zorg	?	!	?	!	!	!	
				Informatiebeveiliging & privacy	18	Faexit	!	!	!		!	!	!
					19	NEN7510	!	!	!	!	!	!	
					20	Aansluiting Z-CERT	!	!	!	!	!	!	
					21	NIS-2 (Cyberbeveiligingswet)	!	!	!	!	!	!	
	Toegang	2ab	PGO		22	Doorontwikkelen PGO-uitwisseling	!	!	!		!	!	!
	Hybride	3abcd	Hybride zorg		23	Implementeren hybride zorgpaden	!	!	!		!	!	!
	Data	4ab	Secundair gebruik		24	Secundair gebruik	!	!	!		!	!	!
						Legenda				Legenda			
Het volgordelijkheidsvoorstel													

IZA MSZ digitaliseringsroutekaart

IZA MSZ digitaliseringsroutekaart

IZA digitaliseringsroutekaart sector Medisch Specialistische Zorg (MSZ)

Laatste update: 27-10-2025

INLEIDING

Doel van de routekaart

Het doel van de routekaart is om de IZA doelen te duiden en focus aan te brengen. Zodat MSZ-instellingen in lijn met landelijk beleid de IZA doelen opnemen in de jaarplannen en meerjaren strategie van de instelling. En de sector MSZ gezamenlijk toewerkt naar passende hybride zorg.

De routekaart geeft duidelijkheid over:

- de doelen van het IZA m.b.t. gegevensuitwisseling en digitale zorg;
- welke initiatieven en implementatievraagstukken wanneer voor ziekenhuizen en zorginstellingen op de IZA-agenda staan;
- welke stappen de ziekenhuizen en zorginstellingen vooraf kunnen of zouden moeten nemen;
- de prioritering voor de MSZ-instellingen en het meerjarenperspectief.

Waarbij de focus voor de sector MSZ ligt op de basis op orde, dat betekent:

- het verbinden en ontwikkelen van infrastructuren;
- implementatie en ontwikkeling gemeenschappelijke voorzieningen (generieke functies);
- eenheid van taal (gestandaardiseerde vastlegging);
- de Wegiz (op basis van de Algemene maatregel van Bestuur).

Door met elkaar landelijk, regionaal en op instellingsniveau dezelfde focus te hebben werken we toe naar gegevensuitwisseling en uiteindelijk databeschikbaarheid.

Voor het realiseren van deze routekaart is een vertaling van de IZA-doelen en afspraken gemaakt naar categorieën waarin de relevante trajecten voor MSZ-instellingen functioneel zijn geclusterd.

Daarnaast bevat dit overzicht ook links naar websites die de meest actuele informatie bevatten over de doelen van IZA.

Veel van de doelen in de IZA zijn nog niet geconcretiseerd of hebben nog geen tijdslijn of financieringsplan. Daarom zal dit overzicht periodiek geüpdatet worden. De bruikbaarheid en volledigheid van het document zal dus in de tijd toenemen, naarmate de landelijke contouren duidelijk worden.

Voor elk item is een 'factsheet' met verdiepende informatie opgesteld.

◀ Klik op een item om de bijbehorende factsheet te zien.

Routekaart digitalisering voor de sector MSZ (vervolg)

- Leveranciersplanningstafel MSZ
 - Doel: Volgorde landelijke gegevensuitwisseling en Gezamenlijk ontwikkelkalender leveranciers
- Deelnemers
 - EPD leveranciers van klinieken en ziekenhuizen
 - Gebruikersverenigingen EPIC/Chipsoft
 - MSZ koepels
 - VWS
 - NICTIZ
 - VZVZ
 - ZN
 - CMIO/CNIO's

Volgordelijkheidsvoorstel voor de sector MSZ

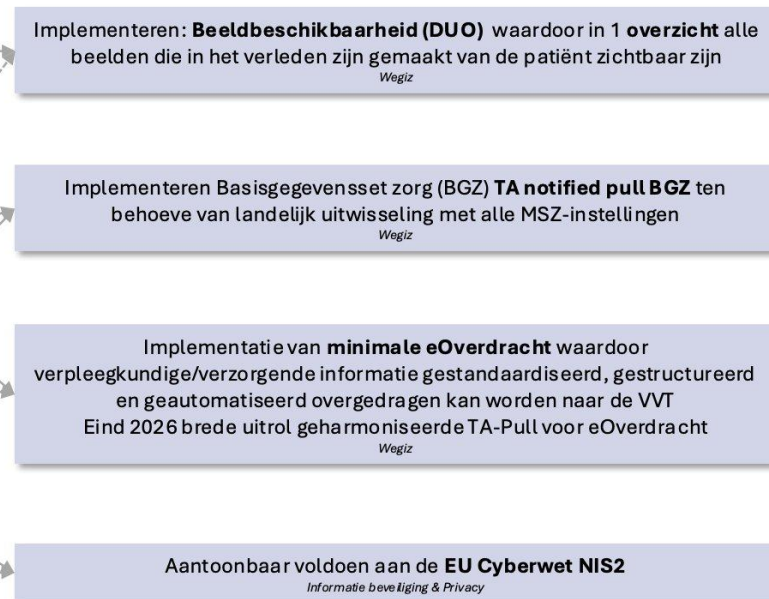
Waar moet ik als zorginstelling mee starten in 2025?

Deze visuele ontwikkelkalender laat de logische volgorde van IZA digitaliseringsroutekaart MSZ activiteiten waar in 2025 mee gestart kan worden omdat dit beschikbaar klaar is voor implementatie binnen de huizen, de andere activiteiten worden door de leveranciers nog door ontwikkeld

2025 - 2026

2026 - 2027

07 Toekomstige ZKN- academies

Vervolg bijeenkomsten ZKN digitalisering en gegevensuitwisseling

Datum	Onderwerp	Spreker
Ntb februari	NEN7510	ntb
Maandag 9-3 16:00 – 17:30 uur	<u>Twijn project 'Realisatie landelijke BgZ implementatie'</u>	Tamara Giezeman en Kirsten de Wilde (VZVZ)
Ntb april	Wet DIAZ (identificatie& authenticatie)	ntb
Ntb mei	Beeldbeschikbaarheid – Wegiz	ntb

09

Bedankt voor uw deelname!

Voor vragen, neem contact op met
Informatisering@zkn.nl

